

Meno:

Priezvisko:

TESTOVÁ
FORMA

A

Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ

T9-2014

KONTROLNÉ
ČÍSLO

2537

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry. Test obsahuje ukážky a 20 testových úloh. Svoje odpovede si vyznačte priamo do testu. Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom. Hodnotenú budú len odpovede správne zapísané v odpoved'ovom hárku.

Každú ukážku a úlohu si pozorne prečítajte. Na vypracovanie testu máte určený čas 50 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

Ukážka 1

Bardejovské Kúpele patria k najkrajším kúpeľným mestečkám na Slovensku. Preslávili sa už v minulosti, najmä svojimi minerálnymi vodami, ktoré blahodarne pôsobia na tráviaci trakt. Desať minerálnych prameňov vyviera na pomerne malej ploche vo vnútornom kúpeľnom území. Množstvo látok vo vode je v každom prameni odlišné. Pri pití obvyklých liečebných dávok, ktoré určuje lekár, sú pre organizmus neškodné. Tieto minerálne pramene sa používajú najmä na pitné kúry.

Prvá zmienka o Bardejovských Kúpeľoch je z roku 1247, keď uhorský kráľ Béla IV. daroval územie dnešných kúpeľov aj s prameňmi mestu Bardejov. Isté je, že ľudia poznali veľmi skoro liečivé účinky minerálnych vôd, o ktorých sa mohli sami presvedčiť.

Vysoká úroveň kúpeľnej liečby, ale aj tiché a pokojné prostredie ich predurčujú k stráveniu príjemnej dovolenky, ktorá je obohatená o množstvo liečebných procedúr, v ktoromkoľvek ročnom období.

(Zdroj: www.sunflowers.sk/slovensko/bardejovske-kupele/clanky.php)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 01 – 05.

Ktoré z uvedených tvrdení je na základe textu ukážky nepravdivé?

01

- A Prvá písomná zmienka o Bardejovských Kúpeľoch je známa z roku 1247.
- B Uhorský kráľ Béla VI. daroval územie kúpeľov aj s prameňmi mestu Bardejov.
- C Na malej ploche v kúpeľnom území vyviera 10 minerálnych prameňov.
- D Návštevníci v každom ročnom období tu nájdú príjemné a pokojné prostredie.

Z textu ukážky vyplýva, že

02

- A množstvo látok vo vode je v každom prameni rovnaké.
- B minerálne pramene sa používajú hlavne na pitné kúry.
- C ľudia dlho nepoznali liečivé účinky minerálnych vôd.
- D kúpeľná liečba nie je možná v každom ročnom období.

Podčiarknuté slovo v texte ukážky je

03

- A príslovka.
- B spojka.
- C častica.
- D zámeno.

V ktorom storočí daroval uhorský kráľ územie dnešných kúpeľov mestu Bardejov?

04

- A v 12. storočí
- B v 13. storočí
- C v 14. storočí
- D v 15. storočí

Na základe textu ukážky doplňte vetu:
Minerálne vody majú veľmi priaznivý vplyv

05

- A na pohybové ústrojenstvo.
- B na dýchacie ústrojenstvo.
- C na tráviace ústrojenstvo.
- D na vylučovacie ústrojenstvo.

Ukážka 2**Bojazlivá (úryvok)**

*Na doline, na tej strane
pásol šuhaj kone vrané;
z tamtej strany dievča žalo,
podvečer sa domov bralo.*

*Ak sa domov vrátiť chcelo,
prez vodičku prejsť muselo;
ale voda strmá bola,
tu šuhaj na ňu zavolá.*

*Počkaj, dievča, prenesiem ťa,
za ručičku prevediem ťa.
„Ach, šla by, šla – tak sa bojím,
bo neverím koňom tvojim.“*

*Odženiem preč kone vrané,
len ma dočkaj na tej strane;
príde búrka, voda mútna,
neprejdeš ty sem samotná.*

*„Šla by s tebou – však sa bojím,
bo neverím slovám tvojim.“
Prevediem ťa po mlčiaci,
tak, ako spia večer vtáčky.*

(Janko Kráľ)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 06 – 10.

Aký rým je použitý v prvej strofe básne?

- A** striedavý
- B** obkročný
- C** združený
- D** prerývaný

06

Ktorý z básnických prostriedkov použil autor v dvojverší?

*Prevediem ťa po mlčiaciaky,
tak, ako spia večer vtáčky.*

07

- A metonymiu
- B prirovnanie
- C metaforu
- D epiteton

Ktoré slovné spojenie svedčí o tom, že chlapcovi sa páči dievča?

08

- A odženiem preč kone vrané
- B dočkaj na tej strane
- C za ručičku prevediem ťa
- D neverím slovám tvojim

Ktoré tvrdenie je pravdivé na základe textu ukážky?

09

- A Mladík pásol v doline krásne čierne kone.
- B Dievčina sa bála, preto zavolala chlapca.
- C Chlapec sa s dievčinou chcel oženiť.
- D Dievča sa vydalo za mládenca.

Koľko veršov má báseň?

10

- A dvadsaťdva
- B dvadsaťpäť
- C dvadsať
- D tridsať

Ukážka 3**O líške a bocianovi**

Líške raz prišlo na um, že si s bocianom zažartuje a pozvala ho k sebe na obed. Keď bocian prišiel, ponúkla ho polievkou na plytkom tanieri. Bocian sa trápil, ale do zobáka žiadnu polievku nabrat' nemohol. Namrzený, ako sa nechal dobehnúť, pozeral, ako líška zjedla všetku polievku. Rozhodol sa, že jej to oplatí a o pár dní pozval líšku na obed on. Polievka bola v krčahu s uzučkým hrdlom. „Dobrá chuť!“ zaželal líške a výdatne si nabral do zobáka polievku z krčahu. Líška všelijako skúšala, ale k polievke sa nedostala, hrdlo bolo úzke, ona mala široký pysk a labkami sa polievka jesť nedá. Bocian pokojne dojedol polievku a líška celá od zlosti namrzená odišla domov.

(Zdroj: podľa Ezopa)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 11 – 15.

Text ukážky je

11

- A povesť.
- B román.
- C báseň.
- D bájka.

Aké poučenie vyplýva z textu ukážky?

12

- A Čo môžeš urobiť dnes, neodkladaj na zajtra.
- B Kto druhému jamu kope, sám do nej spadne.
- C Keď si vytrvalý, aj pomaly zájdeš do cieľa.
- D Nepúšťaj sa do vecí, ktorým nerozumieš.

Slovné spojenie *bocian bol namrzený* znamená, že

13

- A mu bolo zima.
- B sa veľmi tešil.
- C bol mrzutý.
- D už zamrzol.

Slovné spojenie *Dobrá chuť!* je

14

- A príkaz.
- B želanie.
- C zákaz.
- D pozdrav.

V ktorej z možností je správne utvorený tvar 2. osoby jednotného čísla rozkazovacieho spôsobu od slovesa *jesť*?

15

- A Jedz!
- B Jed!
- C Jedzte!
- D Jed'z!

Antonymum slova *hlboký* je

16

- A široký.
- B tenký.
- C plytký.
- D nízky.

Slovné spojenie *nosiť niekoho na rukách* znamená

17

- A urobiť niečo zbytočné.
- B urobiť všetko v prospech niekoho.
- C vykonávať ťažkú prácu.
- D pomáhať nevládnemu človeku.

V ktorej z možností patria všetky slová k neohybným slovným druhom?

18

- A už, ktoré, pre, sú, veľmi
- B množstvo, o, aj, na, pri
- C skoro, najmä, je, ich, vo
- D ale, pomerne, keď, v, že

Janko Kráľ patrí medzi predstaviteľov

19

- A romantizmu.
- B realizmu.
- C literatúry faktu.
- D medzivojnovnej literatúry.

Číslovka *tretia* je

20

- A základná číslovka.
- B skupinová číslovka.
- C radová číslovka.
- D podielová číslovka.

KONIEC TESTU